

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Br. 00-72/15-34/2
EPA 920 XXV
Podgorica, 4. novembar 2015. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 118. sjednice održane, 30. oktobra 2015. godine, podnosi

I Z V J E Š T A J
O RAZMATRANJU FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA SA IZVJEŠTAJEM O RADU REGULATORNE AGENCIJE ZA
ENERGETIKU ZA 2014. GODINU

U uvodnom obrazloženju, član Odbora Regulatorne agencije za energetiku (RAE) ukazao je da Agencija od maja 2014. godine funkcioniše u nepotpunom sastavu jer treći član Odbora još uvijek nije imenovan, i da je navedena situacija uslovlila otežano obavljanje nadležnosti Odbora, a time i Agencije. U prvom dijelu Finansijskog izvještaja koji se odnosi na finansijsko poslovanje Agencije, istakao je da je Agencija ostvarila uštede za prethodne tri godine u iznosu od oko 740 hiljada €, koje je prenijela u državni budžet. Takođe, upoznao je Odbor da iako Agencija nema zakonsku obavezu, angažovala je nezavisnog revizora koji je, između ostalog, dao mišljenje da je poslovanje Agencije u skladu sa računovodstvenim propisima. Agencija je bila aktivno uključena u izradi novog Zakona o energetici sa ciljem potpunog usklađivanja sa Trećim energetske paketa Evropske unije. Tokom izlaganja osvrnuo se i na zaključke prezentovane u Izvještaju o implementaciji strategije Energetske zajednice (EZ) u 2014 i 2015. godini i naveo da je ocijenjeno da su ključni prioriteti usklađivanja sa Trećim paketom postojanje budžetske autonomija Agencije; proširenje nadležnosti; uklanjanje, po njihovom mišljenju, nejasnih razloga razrješavanja članova Odbora Agencije; kao i obnavljanje njihovih mandata odmah nakon isteka.

Na Odboru je konstatovano da Finansijski izvještaj daje prikaz upotrebe sredstava obezbijeđenih, u skladu sa Zakonom o energetici, od naknada za korišćenje i izdavanje licenci, kao i da je RAE u 2014. godini ostvarila prihod od 1.357.395,09 €, a troškove u iznosu od 1.095.005,18 €, kao i da u skladu sa članom 45 stav 7 Zakona o energetici bila dužna da u budžet Crne Gore prenese višak sredstava u iznosu od 182.321,72 €. Na Odboru je ustanovljeno da je Agencija prenijela cijelokupan ostvareni višak iz 2013. i 2014. godine, umanjeno za odobrene rezerve, u ukupnom iznosu od 281.820,96 €.

Imajući u vidu da je Odbor prilikom razmatranja finansijskog izvještaja za prethodnu godinu konstatovao da isti treba da bude sadržajniji i kompletniji, tokom rasprave, Odbor je ocijenio pozitivnim što su uz Finansijski izvještaj za 2014. godinu dostavljeni tabelarni uporedni prikazi ostvarenih prihoda i rashoda za period 2013-2015. godine, kao i ažurirani pregled sudskih postupaka u 2014. godini vođenih po osnovu odluka Agencije koje se odnose na regulatorno dozvoljeni prihod, cijene i tarife.

Tokom rasprave Odbor je ukazao da je uočena značajna racionalizacija poslovanja i da postoje vidljivi rezultati smanjenja potrošnje s obzirom da su rashodi manji za 5,45% od planiranih, kao i pozitivno ocijenjena činjenica da Agencija već godinu i po dana nema izgubljenih sudskih sporova.

Na Odboru je istaknuto da je protiv Agencije podnijeto 11 tužbi pred Upravnim sudom, te da je pet tužbi inicirala jedna nevladina organizacija. Imajući u vidu da je Upravni sud odbio tužbe nevladine organizacije, te i da su odbijeni njeni zahtjevi za vanredno preispitivanje od Vrhovnog suda, na Odboru je iznijeto mišljenje da Agencija treba razmotriti mogućnost preduzimanja određenih aktivnosti kako bi organizacije preuzimale odgovornost za podnošenje neosnovanih tužbi.

U odnosu na zaključke iz Izvještaja o implementaciji strategije EZ saopštene u izlaganju člana Odbora RAE, tokom rasprave na Odboru je konstatovano da isti prezentuju evropsku praksu ali da se sa postojećim stanjem u crnogorskom energetsom sektoru, uzimajući u obzir i rješenja predložena novim Zakonom o energetici, nije izašlo iz okvira kojem se teži. U vezi sa tim, iznijeto je mišljenje da je evidentna navedena autonomija Agencije, s obzirom na nivo neto zarada i broj zaposlenih, ali i potencirano da ista mora biti praćena odgovarajućim nivoom odgovornosti i sve dok ima elemenata finansijske krize postojaće potreba daljih mjera štednje odnosno prenošenja viška sredstava u budžet države.

U kontekstu navedenih zaključaka, na Odboru je istaknuto da Skupština nije bila u mogućnosti da imenuje trećeg člana Odbora Agencije s obzirom da se nijesu stekli prethodni uslovi koji se odnose na dostavljanje Vladinog predloga za imenovanje sa rang listom. Stoga, na Odboru je sugerisano da se od Vlade zatraži informacija kada se može očekivati da predlog bude podniet u skupštinsku proceduru s obzirom da je Odbor upoznat sa činjenicom da je Vlada u oktobru 2015. godine razmotrila rang listu dostavljenu od Komisije za rangiranje kandidata.

U vezi sa tim, ukazano je na mogućnost da se preispita postojeće zakonsko rješenje na način da člana Odbora Agencije bira Skupština shodno procedurama izbora u drugim regulatornim tijelima, kroz postupak raspisivanja javnog konkursa, posredstvom određenog skupštinskog radnog tijela.

Takođe, članove Odbora je interesovalo koje su to nepredviđene aktivnosti koje su uslovile da pozicija „ostali troškovi“ budu značajno veći nego što su planirani odnosno koja stavka ima dominantno učešće u navedenim troškovima, kao i razlog nastanka istih.

Odbor je u oblasti obnovljivih izvora ocijenio značajnim izdavanje prvih garancija porijekla za podsticanje rada malih hidroelektrana, međutim, iskazana je dilema u načinu obezbjeđivanja tih podsticaja i ukazano na sagledavanje drugih mogućnosti obezbjeđivanja istih umjesto podsticanja privatnih biznisa na teret građana.

U odnosu na aktivnosti koje je Agencija preduzimala u izvještajnom periodu, a s obzirom da je na Odboru konstatovano da i dalje postoji monopol Elektroprivrede Crne Gore a.d. Nikšić, poslanike je interesovalo da li novi Zakon o energetici daje ovlašćenja Agenciji da ubrza proces pravnog i funkcionalnog razdvajanja EPCG ili u suprotnom slučaju, da navedeni subjekat sankcioniše. U vezi sa tim, iznijeta je dilema da će se navedeni postupak razdvajanja realizovati u roku od tri mjeseca kako je to predviđeno odredbama novog Zakona o energetici, s obzirom da se isti nije uspio sprovesti četiri i po godine.

Nakon izjašnjavanja Odbor je, sa pet glasova "za" i dva "uzdržana" glasa, odlučio da predloži Skupštini sljedeći

ZAKLJUČAK

Prihvata se Finansijski izvještaj sa Izvještajem o radu Regulatorne agencije za energetiku za 2014. godinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Filip Vuković.

